

[Pelle Voigt]

Skriftlig begrundelse

I de arabiske udenrigsministres fredsplan fra topmødet i Fez den 9. september er kernepunktet oprettelsen af en uafhængig palæstinensisk stat. Hvis dette krav imødekommes, kan planen, der også indebærer anerkendelse af Israels ret til at eksistere, accepteres af samtlige arabiske stater og PLO. EPS-udenrigsministrene har da også betegnet Fez-planen som udtryk for deltagernes – herunder PLOs – vilje til at arbejde for at opnå en retfærdig fred i Mellemøsten omfattende alle stater i området, herunder Israel. Men samtidig har EPS-ministrene hilst den amerikanske præsident Reagans udtalelser, der udelukker oprettelsen af en selvstændig palæstinensisk stat, velkommen.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Det har til stadighed været Danmarks holdning, at en fredsordning i Mellemøsten kun kan blive varig, hvis den er et resultat af udtømmende forhandlinger mellem de direkte berørte parter, som skal leve med en fredsordning. Udenforstående, og det vil sige f.eks. Danmark eller de ti eller USA, kan bidrage til at fremme forhandlingerne ved at opstille principper, der som udtryk for det internationale samfunds opfattelse af, hvad retfærdighed tilsiger, kan danne baggrund for parternes positioner.

Danmarks holdning til de forskellige elementer i den arabisk-israelske konflikt er igennem mange år blevet udformet i meget nært samarbejde med vore EF-partnere inden for det europæiske politiske samarbejde, og i den erklæring, der blev udsendt til pressen efter EF-landenes udenrigsministermøde i Bruxelles den 20. september, blev der udtrykt værdsættelse af det seneste amerikanske udspil vedrørende en løsning på den arabisk-israelske konflikt, som det er indeholdt i præsident Reagans tale fra den 1. september i år. De ti gav ligeledes i denne erklæring udtryk for, at den udtalelse, der blev vedtaget under det arabiske topmøde i Fez den 6.-9. september, må ses som et skridt i den rigtige retning.

Som det utvivlsomt er hr. Pelle Voigt bekendt, kom EF-landenes holdning til problemerne i Mellemøsten til udtryk i Veneziaerklæringen, hvis grundlæggende principper er retten til at eksistere og til sikkerhed for alle

stater i området, herunder Israel, og anerkendelse af det palæstinensiske folks legitime rettigheder, herunder retten til selvbestemmelse med alt, hvad dette indebærer.

Hvad palæstinenserens udøvelse af retten til selvbestemmelse nøjagtigt bør indebære, det må bl.a. være det, forhandlingerne nu skal dreje sig om, og det vil derfor komplicere såvel de ti's bestræbelser for at fremme en tilnærmelse mellem parternes positioner som fredsbestræbelserne i området i øvrigt, hvis vi på forhånd begynder at komme med mere direkte anvisninger derpå.

Pelle Voigt (SF):

Jeg synes, at Veneziaerklæringens ord om palæstinenserens ret til selvbestemmelse, som de også er gentaget i erklæringen fra EF-udenrigsministrene den 20. september, er interessante, for hvad betyder selvbestemmelse? Betyder selvbestemmelse, at det er op til palæstinenserne at kræve de former, hvorunder de vil udøve deres nationale rettigheder, eller betyder det, at andre magter skal bestemme: de ti, USA, Jordan, eller hvem ved jeg? Hvis begrebet palæstinenserens ret til selvbestemmelse med alt, hvad dette indebærer, hr. udenrigsminister, overhovedet skal kunne tages alvorligt, må det netop betyde, at palæstinenserne får ret til selv at bestemme, naturligvis inden for rammerne af en forhandlet fredsløsning, naturligvis inden for rammerne af en fredsslutning, som også accepterer eksistensen af alle andre stater i området, herunder staten Israel.

Men udenrigsministeren pegede jo i sit svar på, at Danmarks politik på dette område har været længe undervejs. Her vil jeg gerne følge mit spørgsmål op i første omgang med at spørge: går Danmark, der i 1947 stemte for en plan, der delte det tidligere britiske Palæstinamandat op i en jødisk og en palæstinensisk-arabisk stat, ikke længere ind for en sådan deling, ikke længere ind for den stat, man på det tidspunkt stemte for oprettelsen af?

Et andet spørgsmål. I erklæringen af 20. september taler EPS-udenrigsministrene om nødvendigheden af gensidig anerkendelse. Vi er i SF helt enige i dette princip, men regeringen har jo samtidig over for PLO gjort sig til talsmand for det princip, at kun stater, ikke organisationer, kan anerkendes. Hvordan kan man tale om gensidig anerkendelse